

P6_TA(2008)0178

Padėtis Birmoje

2008 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Birmoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2006 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl situacijos Birmoje¹ ir į 2007 m. birželio 21 d. rezoliuciją dėl Birmos²,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 19 d. Tarybos išvadas, pagal kurias patvirtinamos griežtesnės papildomos ribojamosios priemonės, taikomos Birmai³,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 194/2008 dėl ribojančių priemonių Birmai atnaujinimo ir sustiprinimo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 817/2006⁴,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Birmos valstybės taikos ir vystymo taryba (SPDC), vadovaujama generolo Than Shwe, paskelbė, kad 2008 m. gegužės 10 d. planuojamas referendumas dėl naujosios konstitucijos, o 2010 m. ketinama rengti daugiapartinius rinkimus,
- B. kadangi SPDC ir toliau šturkščiau pažeidinėja Birmos gyventojų žmogaus teises, imdamasi tokių priemonių kaip prievartinis darbas, disidentų persekiojimas, vaikų šaukimas į kariuomenę ir prievartinis iškėlimas gyventi kitur,
- C. kadangi Birmos vyriausybė atmetė JT specialiojo pasiuntinio Ibrahimo Gambario pateiktus pasiūlymus, skirtus užtikrinti, kad referendumas vyktų laisvai ir sąžiningai, dalyvaujant tarptautiniams stebėtojams,
- D. kadangi Birmos vyriausybė konstitucijos projekte numatė nuostatų, pagal kurias ketvirtadalis vietų abiejuose parlamento rūmuose rezervuojama karininkams, šalies kariuomenės vadui suteikiama teisė bet kuriuo metu sustabdyti konstitucijos taikymą ir prezidento rinkimuose draudžiama dalyvauti kandidatams, kurių sutuoktinis ar vaikas yra užsienio valstybės piliečiai (pastaroji nuostata būtų taikoma įkalintai opozicijos lyderei Nacionalinės demokratijos lygos (angl. NLD) vadovei, Nobelio taikos ir Sacharovo premijų laureatei Aung San Suu Kyi); kadangi konstitucijos projekte įtvirtintas valstybės pareigūnų nebaudžiamumas už veiksmus, atliktus einant pareigas,
- E. kadangi paskelbusi apie referendumą vyriausybė priėmė Įstatymą Nr. 1/2008, pagal kurį balsavimo teisė nesuteikiama religinių bendruomenių nariams,

¹ OL C 317 E, 2006 12 23, p. 902.

² Priimti tekstai, P6_TA(2007)0290.

³ Žr. 2007 m. lapkričio 19 d. Tarybos bendrąją poziciją 2007/750/BUSP, iš dalies keičiančią Bendrąją poziciją 2006/318/BUSP, atnaujinančią ribojančias priemones Birmai/Mianmarui (OL L 308, 2007 11 24, p. 1).

⁴ OL L 66, 2008 3 10, p. 1.

- F. kadangi demokratinė opozicija nedalyvavo konstitucijos rengimo procese,
 - G. kadangi didžioji dalis Birmos opozicijos nusprendė per referendumą balsuoti „prieš“,
 - H. kadangi Birmoje iki šiol laikoma apie 1 800 politinių kalinių, įskaitant Aung San Suu Kyi,
 - I. kadangi Birmos vyriausybė nesugebėjo iš esmės spręsti vaikų verbavimo į armiją ir jų išnaudojimo per ginkluotus konfliktus problemos,
 - J. kadangi ES patvirtintos sankcijos Birmos vyriausybei kol kas nebuvo veiksmingos,
 - K. kadangi Birmos vyriausybė ir toliau palaiko artimus politinius ir ekonominius santykius su kaimyninėmis šalimis ir Pietryčių Azijos valstybių asociacija (angl. ASEAN),
 - L. kadangi 30 proc. (apie 15 mln.) Birmos gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos,
1. smerkia tai, kad neužtikrinamas referendumo dėl konstitucijos proceso demokratinis teisėtumas, kadangi Birmos piliečiams nesuteikiamos pagrindinės demokratinės teisės, kurios jiems leistų atvirai diskutuoti dėl konstitucijos teksto, jį keisti ir vėliau laisvai pareikšti savo valią referendumo metu;
 2. smerkia tai, kad Birmos vyriausybė atmetė JT specialiojo pasiuntinio Gambario siūlymus, skirtus užtikrinti, kad prieš referendumą dėl konstitucijos vyktų atvira kampanija; ragina Birmos vyriausybę elgtis pagal geros valios principus ir konstruktyviai dirbti kartu su JT specialiuoju pasiuntiniu;
 3. pritaria perėjimui prie demokratinės sistemos užtikrinant visuotinę nacionalinę susitaikymą ir surengiant trišalį režimo, NLD ir etninių grupių atstovų dialogą;
 4. siekia, kad Birmos vyriausybė sudarytų nepriklausomą rinkimų komisiją ir tinkamą rinkėjų sąrašą, panaikintų seniai taikomus žiniasklaidos apribojimus, užtikrintų Birmoje asociacijų, žodžio ir susirinkimų laisves, panaikintų naujas taisykles, pagal kurias teisėtos diskusijos dėl referendumo laikomos nusikaltimu, ir leistų dalyvauti tarptautiniams stebėtojams;
 5. ragina nedelsiant ir be jokių sąlygų paleisti politinius režimo oponentus ir daugiau kaip 1,8 tūkst. politinių kalinių, įskaitant Aung San Suu Kyi, organizacijos „1988-ųjų studentų karta“ lyderius ir 2005 m. suimtus Šano tautų demokratijos lygos lyderius;
 6. reikalauja, kad režimas pateiktų duomenis apie visas aukas ir asmenis, dingusius po to, kai praėjusių metų rugsėjo mėnesį buvo numalšinti budistų vienuolių ir kovotojų už demokratiją protestai, taip pat nustatytų dingusių vienuolių buvimo vietą;
 7. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares pasinaudoti visomis tarptautinėje arenoje esančiomis galimybėmis atvirai kritikuoti toliau vykstantį nuolatinį vaikų išnaudojimą Birmoje, visų pirma susijusį su vaikų ėmimu į karines pajėgas; griežčiausiai smerkia tai, kad Birmoje vaikai imami į karines pajėgas, ir ragina JT Saugumo Tarybą nuodugniai iširti su tuo susijusią padėtį Birmoje;
 8. pabrėžia, kad Kinija neseniai ratifikavo JT Vaiko teisių konvencijos fakultatyvinį protokolą dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose, atkreipia dėmesį į Birmos karinės chuntos daromus pasibaisėtinus pažeidimus šiuo klausimu ir ragina Kiniją imtis atitinkamų veiksmų;

9. pritaria JT Generalinio Sekretoriaus tarpininkavimo įgaliojimams ir Gambario pastangoms derėtis su Birmos valdžios institucijomis; ragina ES valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti su JT specialiuoju pasiuntiniu siekiant užtikrinti tarptautinės bendruomenės dalyvavimo Birmoje darną;
10. remia ES specialiojo pasiuntinio Birmai Piero Fassino pastangas skatinti dialogą su ASEAN šalimis; ragina Pietryčių Azijos valstybių asociaciją (ASEAN) daryti kuo didesnę spaudimą Birmos valdžios institucijoms, kad jos pradėtų įgyvendinti demokratinius pokyčius;
11. ragina Tarybą atnaujinti ir išplėsti tikslinių sankcijų taikymo sritį, visų pirma riboti kariškių valdomų įmonių ir konglomeratų, kurie glaudžiai susiję su kariuomene ar kurių pelnas tenka kariuomenei, galimybes naudotis tarptautinės bankininkystės paslaugomis, taip pat riboti kai kurių generolų ir artimiausių jų šeimos narių asmenines verslo galimybes ir galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, apsipirkti ir suteikti savo vaikams išsilavinimą užsienyje; ragina Tarybą nuosekliai ir aiškiai drausti tam tikriems asmenims ir subjektams atlikti bet kokias finansines operacijas, kurias vykdo ES jurisdikcijai priklausantys tarpuskaitos bankai ar kurias vykdančios kitaip naudojamosi ES jurisdikcijai priklausančiomis finansinėmis paslaugomis;
12. ragina Tarybą užtikrinti, kad būtų veiksmingai ir tikslingai taikomos sankcijos, tinkamai tirti subjektų, kurių atveju reikėtų svarstyti galimybę taikyti sankcijas, veiksmus, sudaryti sąlygas peržiūrėti sprendimus ir vykdyti nuolatine stebėseną, taip pat užtikrinti, kad patvirtintos priemonės būtų įgyvendinamos;
13. ragina Tarybą ir toliau koreguoti sankcijas vadovaujantis konkrečiais žmogaus teisių rodikliais, įskaitant: tai, ar paleidžiami politiniai kaliniai ir visi kiti asmenys, savavališkai sulaikyti už tai, kad pasinaudojo pagrindinėmis žmogaus teisėmis – žodžio, asociacijų ir susirinkimų laisve; pateikti tikslius oficialius duomenis apie saugumo pajėgų nužudytų, suimtų ir/arba įkalintų asmenų (taip pat ir malšinant neseniai įvykusius protestus), skaičių, buvimo vietą ir būklę; karinių pajėgų veiksmų prieš civilius gyventojus nutraukimą; perėjimą prie demokratijos; ragina Tarybą apsvaistyti kitas tikslines sankcijas, pvz., visiška naujų investicijų draudimą, draudimą teikti investicijų Birmoje draudimo paslaugas ir pagrindinių prekių, kurios duoda svarbių pajamų karinei vyriausybei, embargą;
14. taip pat ragina ES valstybes nares ir kitas tarptautinės bendruomenės nares suteikti paskatų vykdyti reformas, siekiant užtikrinti grasinimų ir (arba) sankcijų nustatymo pusiausvyrą, taip pat suteikti karinei vadovybei teigiamą stimulą siekti pokyčių;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad ES ginklų embargas Birmai neveiksmingas, nes karinė vyriausybė karines prekes perka Kinijoje, Rusijoje ir Indijoje; taigi ragina ES vykdyti aktyvią kampaniją, kad Birmai būtų paskelbtas pasaulinis ginklų eksporto embargas;
16. ragina tarptautinę bendruomenę, Vakarų šalių vyriausybes ir kampanijas vykdančias grupes proporcingai intensyvuoti humanitarinę veiklą, ypač vykdančias esamas programas sveikatos sektoriuje ir pradėdant naujas ir daugiau apimančias programas, skirtas pagrindiniam išsilavinimui remti, kurios apimtų ir šalies viduje perkeltus bei kitus konfliktų zonose esančius asmenis, daugiausia Tailando pasienyje; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją padidinti humanitarinei pagalbos lėšas, kurios pagal Vystomojo bendradarbiavimo priemonę (VBP) skiriamos Birmai (šiuo metu 32 mln. EUR 2007–2010 m.), ir daugiau investuoti į tarptautiniu mastu teikiamą humanitarinę pagalbą šalies

viduje perkeltiems asmenims;

17. ragina Komisiją parengti ir išplėsti paramos programas, kuriomis siekiama suteikti galios žmonių, kuriems atimtos pilietinės teisės, grupėms, įskaitant moteris ir tautines bei religines mažumas, taip pat mažinti politinį, tautinį, religinį ir kitokį susiskaldymą;
18. ragina Komisiją didinti paramą birmiečiams, gyvenantiems užsienyje, pasitelkus išskeldintiems asmenims skirtą VBP programą, taip pat apsvarstyti kitas paramos teikimo galimybes;
19. pabrėžia, kad teikiama parama turėtų būti susieta su kriterijais ir terminais, siekiant veiksmingiau kovoti su korupcijos pavojumi;
20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ASEAN šalių vyriausybėms ir parlamentams, Birmos nacionalinei demokratijos lygai, Birmos valstybės taikos ir plėtros tarybai, Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei, Indijos vyriausybei ir parlamentui, Rusijos vyriausybei ir Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.